

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาสภาพและปัญหาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 1 ดังมีรายละเอียดขั้นตอนการดำเนินการวิจัย ดังนี้

ประชากรและตัวอย่างประชากร

ก. ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอนภาษาอังกฤษชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และผู้ปกครองนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติในเขตการศึกษา 1 ปีการศึกษา 2539 ประกอบด้วยจังหวัดนนทบุรี สมุทรปราการ ปทุมธานี สมุทรสาคร และนครปฐม

ข. ตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน ครูภาษาอังกฤษชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และผู้ปกครองนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 1 จำนวนทั้งสิ้น 510 คน โดยเป็นผู้บริหารโรงเรียนจำนวน 170 คน ครูภาษาอังกฤษจำนวน 170 คน และผู้ปกครองนักเรียนจำนวน 170 คน ซึ่งได้จากการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน โดยมีวิธีสุ่มตัวอย่างประชากรดังนี้

1. ผู้วิจัยนำโรงเรียนทั้งหมดในเขตการศึกษา 1 จำนวน 841 โรงเรียน มาแบ่งออกเป็น 3 ขนาด คือ โรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และ ขนาดใหญ่ โดยปรับจากเกณฑ์จำแนกขนาดโรงเรียนของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ปีการศึกษา 2538 ที่ได้จำแนกโรงเรียนออกเป็น 7 ขนาด ดังนี้

- โรงเรียนขนาดที่ 1 มีนักเรียนน้อยกว่า หรือ เท่ากับ 120 คน
- โรงเรียนขนาดที่ 2 มีนักเรียนตั้งแต่ 121 - 300 คน
- โรงเรียนขนาดที่ 3 มีนักเรียนตั้งแต่ 301 - 600 คน
- โรงเรียนขนาดที่ 4 มีนักเรียนตั้งแต่ 601 - 900 คน
- โรงเรียนขนาดที่ 5 มีนักเรียนตั้งแต่ 901 - 1200 คน
- โรงเรียนขนาดที่ 6 มีนักเรียนตั้งแต่ 1201 - 1500 คน
- โรงเรียนขนาดที่ 7 มีนักเรียนตั้งแต่ 1501 คน ขึ้นไป

ผู้วิจัยปรับเกณฑ์การจำแนกขนาดโรงเรียนของสำนักงานคณะกรรมการการ
ประถมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2538 เพื่อใช้ในการวิจัยครั้งนี้ โดยมีวิธีการดังต่อไปนี้

1.1 นำโรงเรียนขนาดที่ 1 (นักเรียนน้อยกว่าหรือเท่ากับ 120 คน)
และ โรงเรียนขนาดที่ 2 (นักเรียน 121 - 300 คน) รวมเป็นโรงเรียนขนาดเล็กได้ทั้งสิ้น
546 โรง

1.2 นำโรงเรียนขนาดที่ 3 (นักเรียน 301 - 600) และโรงเรียนขนาดที่
4 (นักเรียน 601 - 900 คน) รวมเป็นโรงเรียนขนาดกลางได้ทั้งสิ้น 231 โรง

1.3 นำโรงเรียนขนาดที่ 5 (นักเรียน 901 - 1200 คน) , โรงเรียนขนาด
ที่ 6 (นักเรียน 1201 - 1500) และโรงเรียนขนาดที่ 7 (นักเรียนตั้งแต่ 1501 คน) รวม
เป็นโรงเรียนขนาดใหญ่ ได้ทั้งสิ้น 64 โรง

2. ผู้วิจัยคำนวณจำนวนโรงเรียนเพื่อใช้ในการสุ่มตัวอย่างประชากร โดยดำเนินการ
การดังนี้

2.1 คำนวณจำนวนโรงเรียนในแต่ละจังหวัด ด้วยสัดส่วนร้อยละ 20 ของ
จำนวนโรงเรียนในแต่ละจังหวัดในเขตการศึกษา 1 โดยจำแนกตามขนาดโรงเรียน ได้จำนวน
โรงเรียนที่สุ่มได้ทั้งสิ้น 170 โรง (แสดงในตารางที่ 2)

ตารางที่ 2 แสดงจำนวนโรงเรียนจำแนกตามขนาดโรงเรียน

จังหวัด	จำนวนโรงเรียน ในเขตการศึกษา 1	จำนวนโรงเรียนแต่ละขนาด		
		ขนาดใหญ่	ขนาดกลาง	ขนาดเล็ก
นครปฐม	256	10	72	174
นนทบุรี	148	14	29	105
ปทุมธานี	178	10	43	125
สมุทรปราการ	148	22	54	72
สมุทรสาคร	111	8	33	70
รวม	841	64	231	546

2.2 คำนวณจำนวนโรงเรียนเพื่อใช้ในการสุ่มตัวอย่างประชากรในแต่ละขนาด
โรงเรียน และในแต่ละจังหวัดจังหวัด ด้วยสัดส่วนร้อยละ 20 ได้โรงเรียนขนาดใหญ่จำนวน
14 โรง โรงเรียนขนาดกลางจำนวน 46 โรง และโรงเรียนขนาดเล็กจำนวน 110 โรง
(แสดงในตารางที่ 3)

ตารางที่ 3 แสดงจำนวนโรงเรียนที่ใช้ในการสุ่มตัวอย่างประชากร

จังหวัด	โรงเรียนขนาดใหญ่		โรงเรียนขนาดกลาง		โรงเรียนขนาดเล็ก	
	จำนวน	ร้อยละ 20	จำนวน	ร้อยละ 20	จำนวน	ร้อยละ 20
นครปฐม	10	2	72	14	174	35
นนทบุรี	14	3	29	6	105	21
ปทุมธานี	10	2	43	9	125	25
สมุทรปราการ	22	5	54	10	72	15
สมุทรสาคร	8	2	33	7	70	14
รวม	64	(14)	231	(46)	546	(110)

3. การสุ่มรายชื่อโรงเรียนเพื่อใช้ในการสุ่มตัวอย่างประชากร ผู้วิจัยสุ่มรายชื่อโรงเรียนในจังหวัดในเขตการศึกษา 1 ตามจำนวนที่ได้คำนวณไว้ได้ คือ โรงเรียนขนาดใหญ่ 14 โรง โรงเรียนขนาดกลาง 46 โรง และโรงเรียนขนาดเล็ก 110 โรง รวมทั้งสิ้น 170 โรง ด้วยการสุ่มแบบง่าย รายชื่อโรงเรียนแสดงในภาคผนวก ข

4. การสุ่มตัวอย่างประชากรที่เป็นผู้บริหารโรงเรียน ผู้วิจัยใช้ผู้บริหารโรงเรียนจากโรงเรียนที่สุ่มได้ทั้ง 170 โรง โดยใช้ผู้บริหารโรงเรียนโรงเรียนละ 1 คน เพื่อให้เป็นผู้ตอบแบบสอบถาม ได้ตัวอย่างประชากรผู้บริหารโรงเรียนทั้งสิ้น 170 คน ดังแสดงในตารางที่ 4

5. การสุ่มตัวอย่างประชากรครู ผู้วิจัยสุ่มตัวอย่างจากโรงเรียนที่สุ่มได้ทั้งสิ้น 170 โรง โดยใช้ครูผู้สอนภาษาอังกฤษในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนละ 1 คน ในกรณีที่มีผู้สอนมากกว่า 1 คน ผู้วิจัยขอความร่วมมือให้ทางผู้บริหารโรงเรียนเลือกผู้สอนมาเพียง 1 คน เพื่อให้เป็นผู้ตอบแบบสอบถามได้ตัวอย่างประชากรครูทั้งสิ้น 170 คน ดังแสดงในตารางที่ 4

6. การสุ่มตัวอย่างประชากรผู้ปกครอง ผู้วิจัยสุ่มตัวอย่างจากโรงเรียนที่สุ่มได้ทั้งสิ้น 170 โรง โดยผู้วิจัยขอความร่วมมือให้ครูผู้สอนภาษาอังกฤษชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เป็นผู้เลือกผู้ปกครองนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนละ 1 คน เพื่อให้เป็นผู้ตอบแบบสอบถามได้ตัวอย่างประชากรผู้ปกครองทั้งสิ้น 170 คน ดังแสดงในตารางที่ 4

ตารางที่ 4 แสดงจำนวนตัวอย่างประชากรผู้บริหารโรงเรียน ครู และ ผู้ปกครอง

จังหวัด	จำนวนโรงเรียน	จำนวนผู้บริหาร	จำนวนครู	จำนวนผู้ปกครอง
นครปฐม	51	51	51	51
นนทบุรี	30	30	30	30
ปทุมธานี	36	36	36	36
สมุทรปราการ	30	30	30	30
สมุทรสาคร	23	23	23	23
รวม	170	170	170	170

7. การสุ่มตัวอย่างประชากรในการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยสุ่มตัวอย่างประชากรครู เพื่อเป็นผู้ให้สัมภาษณ์ด้วยสัดส่วนร้อยละ 10 ของจำนวนตัวอย่างประชากรในแต่ละจังหวัด ได้ครูผู้ให้สัมภาษณ์จำนวน 17 คน แล้วสุ่มอย่างง่ายโดยการจับสลากรายชื่อโรงเรียนเพื่อที่จะใช้ครูในโรงเรียนเป็นตัวอย่างประชากรครูผู้ให้สัมภาษณ์ ได้ครูจังหวัดนครปฐม 5 คน นนทบุรี 3 คน ปทุมธานี 4 คน สมุทรปราการ 3 คน และ สมุทรสาคร 2 คน และผู้วิจัยสุ่มสัมภาษณ์นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เพื่อใช้เป็นส่วนเสริมข้อมูลโดยสุ่มสัมภาษณ์นักเรียนในโรงเรียนเดียวกับครูผู้ให้สัมภาษณ์โรงเรียนละ 2 คน รวมเป็นนักเรียนผู้ให้สัมภาษณ์ทั้งสิ้น 34 คน ดังแสดงรายชื่อโรงเรียนในภาคผนวก ค

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลในการวิจัยนี้ ประกอบด้วยเครื่องมือ 2 ชนิด คือแบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์อย่างมีโครงสร้าง รายละเอียดของเครื่องมือแต่ละชนิด มีดังนี้

ก. แบบสอบถาม มี 3 ชุด ได้แก่แบบสอบถามผู้บริหารโรงเรียน แบบสอบถามครู และแบบสอบถามผู้ปกครองนักเรียน โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. แบบสอบถามผู้บริหารโรงเรียน มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบและแบบปลายเปิด แบ่งออกเป็น 4 ตอน คือ (รายละเอียดในภาคผนวก ง.)

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการจัดปัจจัยและสภาพต่างๆภายในโรงเรียนเพื่อการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ประกอบด้วยคำถาม 6 ด้าน คือ

1. การวางแผนเพื่อการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ
2. การเตรียมบุคลากร
3. การจัดครูเข้าสอน
4. การบริการวัสดุหลักสูตรและสื่อการสอน
5. การนิเทศการเรียนการสอน
6. การสนับสนุนจากภายนอกโรงเรียน

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาในการจัดปัจจัยและสภาพต่างๆเพื่อการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ประกอบด้วยข้อคำถาม 6 ด้าน ดังนี้คือ

1. ปัญหาในการวางแผนเพื่อการจัดการเรียนการสอน
2. ปัญหาการเตรียมบุคลากร
3. ปัญหาการจัดครูเข้าสอน
4. ปัญหาการบริการวัสดุหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน
5. ปัญหาการนิเทศการเรียนการสอน
6. ปัญหาการสนับสนุนจากภายนอกโรงเรียน

ตอนที่ 4 แบบสอบถามความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เป็นคำถามปลายเปิด

2. แบบสอบถามครูผู้สอนภาษาอังกฤษ ข้อคำถามเป็นแบบเลือกตอบและแบบปลายเปิด แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ (รายละเอียดแสดงในภาคผนวก จ.)

ตอนที่ 1 เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ประกอบด้วยข้อคำถาม 5 ด้านคือ

1. การเตรียมการสอน
2. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
3. การใช้สื่อการเรียนการสอน
4. การจัดบรรยากาศในชั้นเรียน
5. ด้านการวัดผลประเมินผล
6. ด้านการสนับสนุนจากภายนอกโรงเรียน

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการจัดการเรียนการสอนประกอบด้วยข้อคำถาม 6 ด้าน คือ

1. ปัญหาการเตรียมการสอน
2. ปัญหาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
3. ปัญหาการใช้สื่อการเรียนการสอน
4. ปัญหาการจัดบรรยากาศในชั้นเรียน
5. ปัญหาการวัดผลประเมินผล
6. ปัญหาการสนับสนุนจากภายนอกโรงเรียน

3. แบบสอบถามผู้ปกครองนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ข้อคำถามมีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ และแบบปลายเปิด แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ (รายละเอียดแสดงในภาคผนวก จ.)

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลทั่วไปสำหรับผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นและการสนับสนุนการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียน

ข. แบบสัมภาษณ์ มี 1 ฉบับ คือแบบสอบถามครูผู้สอนภาษาอังกฤษในชั้นประถมศึกษา โดยมีโครงสร้างดังนี้

1. ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดเรียนการสอนภาษาอังกฤษในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1
2. ปัญหาในการจัดการเรียนการสอน และ วิธีการแก้ปัญหา
3. การสนับสนุนจากภายนอกโรงเรียน

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีลำดับการสร้างเครื่องมือ ดังนี้

1. การศึกษาค้นคว้าเบื้องต้น ผู้วิจัยศึกษาเอกสาร และ ตำราเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรในโรงเรียน การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ตลอดจนรวบรวมข้อมูล ข่าวสาร ความเคลื่อนไหวเกี่ยวกับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จากหนังสือพิมพ์ วารสาร และสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้องกับการยกร่างหลักสูตรภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา นำมากำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย

2. ผู้วิจัยศึกษา เอกสาร ตำรา หลักการและแนวคิดเกี่ยวกับการใช้หลักสูตร การบริหารงานวิชาการ หลักสูตรภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา ฉบับพุทธศักราช 2539 คู่มือฝึกอบรมครูสอนภาษาอังกฤษ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง นำมาเป็นกรอบสร้างแบบสอบถามผู้บริหารโรงเรียนฉบับชั่วคราวขึ้น

3. ผู้วิจัยศึกษา เอกสารตำรา เกี่ยวกับวิธีสอนภาษาอังกฤษตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร การสอนภาษาอังกฤษแนวธรรมชาติ วิธีสอนภาษาอังกฤษสำหรับผู้

เริ่มเรียน หลักสูตรภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา ฉบับพุทธศักราช 2539 คู่มือฝึกอบรมครูสอนภาษาอังกฤษ คู่มือจัดกิจกรรมเตรียมความพร้อมภาษาอังกฤษและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องนำมาเป็นกรอบในการสร้างแบบสอบถามครูผู้สอนภาษาอังกฤษ แบบสอบถามผู้ปกครอง แบบสัมภาษณ์ครู และนักเรียนฉบับชั่วคราวขึ้น

4. นำแบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ ฉบับชั่วคราว ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบแก้ไขในด้านความครอบคลุมของเนื้อหา สำนวนภาษา ความซ้ำซ้อนของข้อความ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

5. นำแบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ ที่ได้ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้กับผู้บริหารครูผู้สอนภาษาอังกฤษ ผู้ปกครองนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนที่ไม่ได้ใช้ในการสุ่มตัวอย่างประชากร คือ โรงเรียนวัดไร่ขิง โรงเรียนวัดลานตากฟ้า โรงเรียนชุมชนวัดไทรน้อย โรงเรียนอนุบาลปทุมธานี และ โรงเรียนวัดบางหัวเสือ

6. นำแบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ มาปรับปรุงแก้ไขข้อที่เป็นปัญหา เพื่อสร้างแบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ ฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้กับตัวอย่างประชากร

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยนำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ส่งถึงผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดในเขตการศึกษา 1 ไปติดต่อที่สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดปทุมธานี นนทบุรี นครปฐม สมุทรสาคร และสมุทรปราการ เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย

2. ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ไปยังผู้บริหารโรงเรียน 170 ฉบับ ครูผู้สอนภาษาอังกฤษในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 170 ฉบับ และผู้ปกครองนักเรียนจำนวน 170 ฉบับ โดยบรรจุแบบสอบถามทั้ง 3 ชุด ลงในซองเดียวกัน และสอดซองติดแสตมป์ ส่งถึงผู้วิจัยไว้ภายในซอง รวมแบบสอบถามที่ส่งไปทั้งสิ้น 510 ฉบับ ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการโทรศัพท์ติดต่อ ใช้ไปรษณียบัตรทวงถาม และไปเก็บข้อมูลคืนด้วยตนเองในบางโรงเรียนที่สัมภาษณ์ ได้แบบสอบถามคืนกลับมา 435 ฉบับคิดเป็นร้อยละ 85.29

3. สำหรับการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยเดินทางไปยังโรงเรียนเพื่อขออนุญาตและนัดหมายเข้าเก็บข้อมูล และในบางโรงเรียนใช้โทรศัพท์นัดหมาย โดยมีระยะเวลาในการเก็บข้อมูลในการสัมภาษณ์ตั้งแต่วันที่ 20 ธันวาคม 2529 ถึงวันที่ 30 มกราคม 2540 ดังแสดงระยะเวลาในการสัมภาษณ์ในตารางที่ 5

ตารางที่ 5 แสดงระยะเวลาในการสัมภาษณ์

สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด	ระยะเวลาการสัมภาษณ์
สมุทรปราการ	20 - 27 ธันวาคม 2539
นนทบุรี	6 - 10 มกราคม 2540
นครปฐม	13 - 17 มกราคม 2540
ปทุมธานี	20 - 24 มกราคม 2540
สมุทรสาคร	27 - 30 มกราคม 2540

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลจากเครื่องมือแต่ละฉบับ ผู้วิจัยใช้ การวิเคราะห์ ดังนี้

1. แบบสอบถามผู้บริหาร ครูผู้สอนภาษาอังกฤษ และผู้ปกครอง ซึ่งเป็นแบบเลือกตอบ วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ เสนอข้อมูลด้วยตารางประกอบความเรียง ส่วนแบบสอบถามปลายเปิด วิเคราะห์โดยนำข้อมูลมารวบรวมเรียงเรียงลำดับคำตอบจากมากไปหาน้อย และนำเสนอเป็นความเรียง

2. แบบสัมภาษณ์ ครูผู้สอนภาษาอังกฤษ และนักเรียน วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ แล้วเรียงลำดับความสำคัญของข้อมูลตามความถี่ของข้อมูลนั้นๆ เสนอเป็นความเรียง

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

หาค่าร้อยละโดยใช้สูตร

$$\text{ร้อยละ} = \frac{\text{จำนวนผู้ตอบในแต่ละข้อ}}{\text{จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด}} \times 100$$